

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Probabilior opinio. c. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

applicationem ad operandum exterius, & ita hæc S. Th. sententia plurimum opinionum principis consonat. Quo fit, ut quamvis possit Deus collocare idem corpus simul in diuersis locis, vel in vno, relinquendo priorem sine transitu aliquo per medium: & ita hac ratione certum sit, potuisse collocari corpus Christi in Eucharistia, manendo simul in celo: tamen secundum modum, quem habet in Sacramento, siue nouo miraculo moueri possit de extremo ad extremum sine medio: cum enim ibi sit modo indiuisibilis, nec secundum commensurationem ad locum, & ex se non inferat necessarium modum existendi in loco, sed ratione specierum in loco sit, & ita solum ratione corporis, cui coniungitur, in loco esse possit, sine nouo miraculo, sicut Angelus de extremo ad extremum, sine vilo medio moueri possit.

CAPVT III.

Satis sit argumentis aliarum opinionum.

Reliquum est, ut argumenta aliarum opinionum diluamus, simulque id, quod docent, confutemus. Ad priorem rationem pro sententia Agidij respondeo, secundum opinionem eorum, qui dicunt, Angelum esse in loco ratione suæ nudæ substantiæ, sicut corpus ratione quantitatis, intelligi non posse Angelum à loco absolutum virtute sua, sicut etiam neque corpus virtute aliqua creatæ: ac proinde fatemur, hoc modo moueri non posse de extremo ad extremum siue transitu per medium, nisi virtute diuina: at si Angelus sit in loco vel ratione modi, quo coniungitur corpori, vel per operationem, ut ipse Agidius constituit, vel per applicationem ad operandum, ut alij docent, facile certe id intelligitur, & explicatur; ut superiori cap. vidimus. Quocirca hac ratione non vitur Agidius, sed alij recentiores, qui de rebus spiritualibus fere in omnibus instar rerum corporalium philosophantur, quibus necessarii erat sensibilia relinquere, & altioremodum spiritualia contemplandi inuelligare. Ad posteriorem rationem, qua vitur Aegidius, respondeo cum *Henrico tractatu de motu Angelus qu. i. art. 1. ad secundam difficultatem*, sicut etiam respondi disp. 193. c. 2. in principio, ordinem quem habet Angelus in vniuerso cum reliquis partibus, non esse situm, & loci, sed naturæ, perfectionis, & ministerij. Quis hoc non videat? quocirca recte potest Angelus in vniuerso ordinem suum retinere absque eo, quod in aliquo sit loco. Merito igitur Heraeus irridet eos, qui putant periculosum esse affirmare posse Angelum ab omni loco esse absolutum; sic enim optime intelligitur in sua positum esse libertate, de extremo ad extremum sine medio transire.

Id quod diximus de Angelo, eodem modo, atque ob eandem rationem sentiendum est, de quavis substantia materiali spoliata sua quantitate, aut saltem oblato modo quantitatis, quem vocant commensurationis in ordine ad locum, quo caret corpus Christi, quamvis habeat quantitatem, & extensionem in se ipso. Nam primum substantia spoliata sua quantitate manet absque vlla extensione, ac proinde non habet extrema, ex quibus sumi possit distantia iuxta notata à nobis disp. 29. cap. 3. ergo non potest esse in loco, hoc enim sine distantia intelligi nequit: deinde substantia cum quantitate sine modo illo quantitatis in ordine ad locum quamvis in se extensa sit, tamen quia

non potest commensurari loco, non potest ex illa ad puncta fixa sumi mensura aliqua distantiæ, quod tamen esset necessarium, ut diceretur distare iuxta doctrinam traditam in prædicta disputat. Ergo neutro modo substantia materialis siue cum quantitate sua sine modo tamen illius in ordine ad locum, siue sine quantitate ipsa potest ratione sui esse in loco.

Quod autem aliqui in ipsa substantia materiali comminiscuntur extensionem quandam & figuram, & superficiem, ut occupet locum, ut ita defendant eam in loco manere, manifestam includit contradictionem, aut verum modum philosophandi è medio tollit. Nam quid aliud obsecro est extensio partium quam quantitas ipsa, aut effectus quantitatis? quod enim respondent, qui præter extensionem quantitatis in substantia materiali defendunt aliam extensionem, quam ipsi vocant substantialem addentes aliquid communi definitioni quantitatis, quam philosophi tradiderunt, admittendum nulla ratione est, neque enim ut novas opiniones defendamus, novas etiam rerum definitiones fabricari nobis licet, sic enim nihil nobis firmum maneret: unde nostra disputatio exordium sumeret. Definitiones etiam ex communi modo sentiendi de promi debent: est autem antiquorum philosophorum communis definitio, quam nobis de quantitate tradunt, ut aliquid ratione illius extensum & diuisibile sit, ut quid ergo hanc definitionem antiquam pro noua alia commutabimus.

Adde, quod propria passio quantitatis, ut testatur Arist. cap. de quantitatibus in prædictam est, ut secundum illam res dicantur æquales, vel inæquales. Atqui secundum illam extensionem, quam prædicti Doctores tribuunt substantiæ, vna est alteri æqualis, vel inæqualis, illa est vere quantitas. Verum de hac re in materia de Eucharistia fusius differemus.

Nunc vero hac veritate præmissa, iuxta modum philosophandi, quem hactenus sequuti sumus, dicendum est, neque Angelum, neque substantiam materiale sine quantitate, aut sine illo modo peculiari quantitatis, quem diximus, posse esse in loco, & distantia, ob eandem omnino rationem: quare non est dicendum ablata quantitate, aut modo illo à substantia, fore ut substantia ex se fluere ad punctum eo, quod maneret indiuisibilis, siquidem maior ratio non esset, ob quam in hoc potius puncto, quam in illo ex se collocaretur: quare neque in puncto maneret, quia iam esset alicubi: sed nullibi maneret, neque in vniuerso haberet ordinem situm, sed ordinem, tantum sui gradus substantialis, sicut de Angelo diximus, quod vero substantia sine quantitate sit indiuisibilis, parum refert, ut dicamus, ex se in puncto collocari, quia aliud est genus indiuisibilis, quod habet substantia ab indiuisibili puncto: hoc enim habet positionem in continuo, illud autem non habet, neque est in quantitate, sed in substantia: quare ratione supra disputat. 192. cap. 2. ostendimus, etiam si Angelus sit indiuisibilis, non sequi, debere aut posse esse in loco indiuisibili, quia indiuisibilitas Angeli & loci diuersi generis sunt, ac proinde ex se vna alteri non responderet, nec illi commensuratur.

At dicunt aduersarij, si Deus à substantia corporea auferret, quantitatem, & iterum iungeret, ut illa